

Göteborgs Stad
Försäkrings AB Göta Lejon

Entreprenad- försäkring byggnads- och montageverksamhet

GL 106:1

Dessa villkor ingår i en serie villkor för Företagsförsäkring.
Villkoren gäller from 2015-01-01

I både försäkringsbrev och villkor förekommer försäkringstekniska termer. I villkoret är de skrivna med *kursiv stil*, och definitionerna återfinns i kapitel 17 (Definitioner – Förklaringar).

Försäkrings AB Göta Lejon
Stora Badhusgatan 6
411 21 Göteborg
telefon: 031-368 55 00
gotalejon@gotalejon.goteborg.se
www.gotalejon.goteborg.se

Innehåll ...

sid

0	ALLMÄNT OM FÖRSÄKRINGSHANDLINGARNA FRÅN GÖTA LEJON	3
1	VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER	
1.2	Försäkringstagaren	
1.3	Annan än försäkringstagaren	
2	FÖRSÄKRAT INTRESSE	4
3	NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER	
3.3	Entreprenadtid	
3.3.1	I bruktagande	
3.3.2	Provbelastning och provdrift	
3.4	Garantitid	
3.4.1	Undantag vid montageverksamhet	
3.5	Arbeten i egen regi	
4	VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER	5
4.3	Arbeten, ritningar, arkivalier, och datamedia samt arbetstagares egendom	
4.4	Hjälpmedel	
5	FÖRSÄKRADE SKADEHÄNDELSER	6
5.5	Allriskförsäkring	
5.5.1	Undantag	
5.6	Allmänna undantag	7
7	FÖRSÄKRAD EGENDOM OCH FÖRSÄKRINGSBELOPP	8
7.1	Försäkrad egendom	
7.1.1	Tilläggsavtal fordras	
7.2	Försäkringsbelopp	
7.2.1	Fribelopp	
7.2.2	Högsta ersättning	9
7.3	Investering och prisändring	
7.3.1	Hjälpmedel	
7.3.2	Arbeten	
8	SÄKERHETSFÖRESKRIFTER	10
8.1	Allmänna säkerhetsföreskrifter	
8	Säkerhetsföreskrifter avseende brand	
8.9	Tobaksrökning	
8.10	Uppvärmningsanordningar	
8.11	Motordrivet fordon	
9	ÅTGÄRDER VID SKADA	11
10	SKADEVÄRDERINGSREGLER	
10.11	Arbeten och hjälpmedel	
10.12	Arbeten och hjälpmedel som inte återställs	12
11	SJÄVRISK	
12	RÄDDNINGS- OCH RÖJNINGSKOSTNAD	13
17	DEFINITIONER – FÖRKLARINGAR	14

0. ALLMÄNT OM FÖRSÄKRINGSHANDLINGARNA FRÅN GÖTA LEJON

Försäkrings AB Göta Lejons försäkringshandlingar består av följande delar

- GL 100:3 Allmänna Försäkringsvillkor Egendomsförsäkring Allrisk
- GL 105:3 Maskinförsäkring Allrisk
- GL 106:1 Entreprenadförsäkring byggnads- och montageverksamhet
- GL 110:3 Extrakostnadsförsäkring
- GL 120:3 Avbrottsförsäkring
- GL 125:3 Hyresförlustförsäkring

Vad som gäller för respektive försäkringstagare framgår av försäkringsbrevet.

Utöver ovanstående försäkringar finns ett antal Särskilda villkor.

Basen i försäkringen utgörs av GL 100:3 Allmänna Försäkringsvillkor Egendomsförsäkring Allrisk. Övriga försäkringar utgör tillägg eller undantag. I den mån samma punkter eller rubriker finns i detta tilläggsvillkor ersätter de motsvarande punkter i GL 100:3.

1. VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

1.2 Försäkringstagaren

Försäkringen gäller i fråga om arbeten och hjälpmedel för försäkringstagaren under förutsättning att försäkringstagaren äger eller är ersättningsskyldig för egendomen eller skriftligen åtagit sig att försäkra denna.

1.3 Annan än försäkringstagaren

Försäkringen gäller även i fråga om arbeten även för

- försäkringstagarens beställare, om denne är *byggherre* vid *montageverksamhet – slutgiltig beställare*
- försäkringstagarens underentreprenör/underleverantör i den omfattning försäkringstagaren enligt skriftligt avtal med denne åtagit sig att försäkra underentreprenaden
- *hjälpmedel* även för ägare till *hjälpmedel*, som erfordras för avtalat åtagande, och som försäkringstagaren leasar, hyr eller lånar
- *arbetstagares egendom* för både försäkringstagaren och ägaren. Dock endast under förutsättning att försäkringstagaren är skyldig att ersätta skada på egendomen och enbart i den mån ägaren inte har rätt till skadeersättning genom egen försäkring
- byggherrens *hjälpmedel*

Tilläggsavtal fordras

Utän särskilt tilläggsavtal gäller försäkringen inte för sidoentreprenör/sidoleverantör eller konsortiepartner.

2. FÖRSÄKRAT INTRESSE

Försäkringen avser endast sådan skada som består i att egendomens värde minskas eller går förlorat.

Försäkringen avser således inte sådan skada som består i produktionsbortfall, avbrottsförlust, utebliven vinst, forcerings- och förseningskostnader eller annan ekonomisk följskada.

3. NÄR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Försäkringen gäller för skada som inträffat under försäkringstiden om försäkringen varit i kraft, med de begränsningar som anges i 3.3 och 3.4.

3.3 Entreprenadtid

För *arbeten* som utförs på entreprenad gäller försäkringen till dessa *arbeten* eller del därav avlämnats eller övertagits.

3.3.1 I bruktagande

Vid skada som orsakats av att *arbeten* helt eller delvis tagits i bruk före avlämnande eller övertagande gäller försäkringen inte till den del skadan kan ersättas genom annan gällande försäkring.

3.3.2 Provbekastning och provdrift

För *arbeten* som utgör *montageverksamhet* gäller försäkringen under sammanlagt högst 4 veckors provdrift, provbelastning, tillgänglighetsprov, prestandaprov eller kommersiell drift.

3.4 Garantitid

Försäkringen gäller efter avlämnande eller övertagande

- i högst 3 år från garantitidens början för skada som uppkommer vid avhjälpande av brist eller fel i *arbeten*
- i högst 2 år från garantitidens början för skada som beror på brist eller fel i *arbeten* och som upptäcks under garantitiden. Dock endast under förutsättning att försäkrad entreprenör är skyldig att ersätta skadan.

3.4.1 Undantag vid montageverksamhet

Försäkringen gäller inte efter avlämnande eller övertagande för skada på arbeten som utgör *montageverksamhet* och som beror på brist eller fel i sådana *arbeten*.

3.5 Arbeten i egen regi

För *arbeten* som utförs för försäkringstagarens egen räkning (för eget bruk eller för försäljning) gäller försäkringen till dess *arbetena* tagits i bruk, dock längst 3 månader från den tidpunkt då de tidigast kunnat tas i bruk.

4. VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

4.3 Arbeten, ritingar, arkivalier, och datamedia samt arbetstagares egendom

Försäkringen gäller inom Norden

- *på arbetsområde*
- under landtransport till eller från *arbetsområde*, om skadan inte kan ersättas genom annan försäkring.

Högsta ersättning

Högsta ersättning för skada under transport är begränsad till försäkringsbeloppet, dock högst *10 prisbasbelopp*.

4.4 Hjälpmedel

Försäkringen gäller inom Norden.

5. FÖRSÄKRADE SKADEHÄNDELSER

5.5 Allriskförsäkring

Försäkringen gäller för oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom.

5.5.1 Undantag

5.5.1.1 Brist eller fel

Vid skada på arbeten till följd av *fel*, gäller försäkringen inte för sådana kostnader, inklusive kostnader för *åtkomst av felet*, som skulle ha uppkommit om felet hade avhjälpats omedelbart före skadans uppkomst.

Försäkringen gäller inte heller för skada på *felaktig* egendom, ingående i arbeten.

Med *åtkomst av fel avses*

- sådana förberedande åtgärder som är föranledda av, och måste vidtas för att kunna avhjälpa *felet*, till exempel lokalisering och friläggning av detta
- sådana åtgärder, efter avhjälpande av *felet*, som måste vidtas för att återställa egendom, utrymme eller plats efter inverkan av de förberedande åtgärderna.

5.5.1.2 Skada genom

Försäkringen gäller inte för skada genom

- stöld, bedrägeri, förskingring eller likande förmögenhetsbrott
- svinn.

Försäkringen gäller dock för skada genom stöld om tidpunkten för brottet kan preciseras och om rimliga säkerhetsåtgärder har vidtagits med hänsyn till egendomens värde och förhållandena i övrigt.

5.5.1.3 Skada på

Försäkringen gäller inte för skada på

- begagnad egendom ingående i sådana *arbeten* som utgör *montageverksamhet*.
Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan påvisa att skadan inte till någon del orsakats av bristfällighet eller felaktighet i den begagnade egendomen
- Förbrukningsmaterial ingående i *hjälpmedel*, till exempel drivmedel, däck och slangar, filter, linor, packningar, remmar och kedjor, larvband, transportband
- Utbytbara verktyg såsom till berg- eller brunnborrmaskin hörande borrhäfte, borrhång, skarvhylsa, borrhjuls, borrhjuls eller andra motsvarande verktyg.

Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan påvisa att skadan har uppkommit genom plötslig och oförutsedd yttre orsak och skadan skulle ha uppkommit även om egendomen ej varit i drift. Skadan värderas till högst egendomens *tekniska värde*.

5.5.1.4 Skada som består i

Försäkringen gäller inte för skada som består i

- förlust av information på *datamedia* till följd av felhantering, felprogrammering, virus, hackerattack eller likande
- föroslitning, förbrukning, *korrosion*, *kavitation*, beläggning eller avsättning
- sönderfrysning av förbränningsmotor eller till densamma hörande kylsystem.

Försäkringen omfattar inte sådan merkostnad vid förlust av information (data) på *datamedia* som uppstått till följd av att säkerhetskopior enligt 8.61, 8.62, 8.63 och 8.64 i Allmänna Försäkringsvillkor GL 100:3, inte funnits. (Se Säkerhetsföreskrifter 8.6 och Påföljd 8.8).

5.5.1.5 Skada av sådan art

Försäkringen gäller inte för skada som är av sådan art, att den inte påverkar egendomens användbarhet eller kan avhjälpas genom normal service eller justering.

5.6 Allmänna undantag

Grov vårdslöshet, uppsåt och risktagande

Göta Lejon är inte ansvarigt gentemot försäkrad för skada som denne orsakat genom grov vårdslöshet eller till någon del orsakat med uppsåt.

Ej heller är Göta Lejon ansvarigt för skada som orsakats av handlande eller underlåtenhet som – med hänsyn till omständigheterna – inneburit betydande risk för skadans uppkomst. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken den försäkrade eller dennes arbetsledning varit medveten om skaderisken.

Krig

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigslikande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplöpp.

Atomkärnprocess

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess, till exempel kärnklyvning, kärnsammansmältning eller radioaktivt sönderfall.

Leverantörsgaranti

Försäkringen omfattar inte skada

- som leverantör av vara enligt åtagande i avtal är skyldig att ersätta
- som leverantör av vara enligt köplag eller åtagande i avtal är skyldig att ersätta

Undantaget tillämpas inte i den mån leverantören inte kan fullgöra sitt åtagande och den försäkrade kan styrka detta.

Dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats genom brott i naturlig eller konstruerad uppdämning av vatten (dammgenombrott), dock gäller försäkringen för *arbeten*.

7. FÖRSÄKRAD EGENDOM OCH FÖRSÄKRINGSBELOPP

7.1 Försäkrad egendom

Försäkrad egendom utgörs av objekttyperna *Arbeten* och *Hjälpmedel* som försäkringstagaren äger, enligt entreprenadhandlingarna är ersättningsskyldig för eller skriftligen åtagit sig att försäkra eller på annat sätt angivits i försäkringsbrevet.

Undantag

Försäkringen gäller inte för egendom, som försäkringstagaren yrkesmässigt hyr eller leasar ut.

7.1.1 Tilläggsavtal fordras

För arbeten och *hjälpmedel* gäller att utan särskilt tilläggsavtal omfattar försäkringen inte

- *arbeten* som utförs i *konsortium*
- *arbeten* – med värde i färdigt skick över 35 *prisbasbelopp*
 - avseende
 - anläggning under, i eller ovanför vattendrag, sjö eller hav
 - petrokemisk industri, kärnkraftverk
 - bro, viadukt, berggrum, tunnel
 - dammbyggnad, vattenkraftstation, hamnanläggning
- *hjälpmedel* av typ
 - motorfordon och släpfordon till dessa
 - gräv-, schakt-, väg- och pålningsmaskiner och dumprar
 - mobilkranar, tornsvängkranar
 - luftfartyg, svävare, hypokoptrar, pontonkranar och mudderverk
 - övriga *hjälpmedel* som används i *arbeten* för vilka särskilt tilläggsavtal fordras
- *hjälpmedel* – med värde över 10 *prisbasbelopp* avseende
 - skepp, båtar, kassuner och pontoner.

7.2 Försäkringsbelopp

Försäkringen gäller med de försäkringsbelopp som angetts i försäkringsbrevet.

Helvärde

Försäkringen för *arbete* och *hjälpmedel* är *helvärdesförsäkring*, om inte annat angetts i försäkringsbrevet

Förstarisk

Försäkringen för *ritningar*, *arkivalier* och *datamedia* samt arbetstagarens egendom är *förstariskförsäkring*.

7.2.1 Fribelopp

Försäkringen omfattar – även om särskilda försäkringsbelopp härför inte utsatts i försäkringsbrevet – följande egendom intill högst nedan angivna belopp

- *ritningar*, *arkivalier* och *datamedia* – 2 *prisbasbelopp*
- *arbetstagares egendom* per arbetstagare – 20% av *prisbasbeloppet* eller belopp enligt kollektivavtal.

7.2.2 Högsta ersättning

Låsändringar

Om nyckel eller kod som förvarats hos försäkringstagaren eller dennes ombud stulits i samband med inbrott i lokal eller i bostad eller förlorats genom rån, och låsändringar på grund därav skäligen är påkallade i av försäkringstagaren utförda arbeten eller disponerade lokaler, ersätts kostnad härför. Ersättningslämnas med sammanlagt högst 1 *prisbasbelopp* för låsändringar i samtliga berörda lokaler för vilka försäkringen gäller.

7.3 Investering och prisändring

Det vid försäkringsårets början i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppet för *hjälpmedel* och *arbeten* anses därefter vid varje tidpunkt vara höjt med det belopp, varmed egendomens värde ökat genom dels investering eller ändrings- och tilläggsarbeten, dels prisändring från försäkringsårets början.

Sådan värdestegring begränsas dock under försäkringsåret enligt 7.3.1 och 7.3.2 nedan.

7.3.1 Hjälpmedel

För *hjälpmedel* begränsas värdestegringsskyddet att gälla enbart för investering och prisändring och gäller sammanlagt intill högst 30% av senast uppgivet försäkringsbelopp.

7.3.2 Arbeten

För *arbeten* begränsas värdestegringsskyddet att gälla enbart för ändrings- och tilläggsarbeten och prisändring och gäller sammanlagt intill högst 30% av senast uppgivet försäkringsbelopp.

8. SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

8.1 Allmänna säkerhetsföreskrifter

Utöver nedan angivna säkerhetsföreskrifter gäller även annan i försäkringsbrevet angiven säkerhetsföreskrift eller annan föreskrift* som i skadeförebyggande syfte meddelats i lag, av myndighet, tillverkare, leverantör, besiktningsman eller motsvarande.

Beträffande minskning eller bortfall av ersättning om säkerhetsföreskrift inte iakttagits, se 8.8 i GL 100:3.

*Annan föreskrift kan exempelvis ställa krav på

- nätanslutning (spänning, strömstyrka, frekvens, belastning, transienter, skydd, m.m.)
- driftanläggning (kontinuerlig, intermitterande, belastningsbar, transienter, skydd, m.m.)
- underhållsinsatser (intervaller och åtgärder).

8 Säkerhetsföreskrifter avseende brand

Säkerhetsregler 8.1 - 8.7 enligt GL 100:3

8.9 Tobaksrökning

Rökning får ske i kontor, matsalar, samlingslokaler och på toaletter.

På övriga platser får rökning inte ske.

8.10 Uppvärmningsanordningar

Flyttbara uppvärmningsanordningar får inte användas inom brand- eller explosionsfarliga utrymmen.

Byggtork får användas för uppvärmning av byggnad endast i samband med byggnads- och anläggningsarbeten.

8.11 Motordrivet fordon

Motordrivet fordon (motorfordon, traktor, motorredskap och terrängfordon) får i för arbete erforderlig omfattning införas eller användas i lokal eller upplag under förutsättning

- att fyllning, tömning eller byte av bränslebehållare samt laddning av batteri sker på betryggande sätt och på plats avskild från lokalen eller upplaget i övrigt
- permanenta lastnings- och lossningsplatser försetts med brandsläckningsredskap
- Göta Lejon eller kommunens räddningschef lämnat medgivande därtill, om lokalen eller upplaget är brand- eller explosionsfarliga.

9. ÅTGÄRDER VID SKADA

Den försäkrade är även skyldig att utan ersättning verkställa sådana utredningar som är av betydelse för bedömning av skadefallet och som kan genomföras inom den försäkrades verksamhet.

10. SKADEVÄRDERINGSREGLER

10.11 Arbeten och hjälpmedel

Om *återställande* sker för försäkringstagarens räkning, värderas skadan med nedanstående begränsningar till kostnaden för att utan dröjsmål återställa egendomen på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. *Återställandet* måste ske senast inom 2 år.

Vid *skadevärdering* beaktas ändrade kostnader på grund av prisändring under återställandetiden.

Merkostnad genom reparation på övertid eller genom transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel ersättes inte.

Den värdeminskning egendomen efter reparation möjligen kan anses ha undergått genom skadan beaktas inte.

Utökas i samband med *återställandet* skadat föremåls utrustning eller avkastningsförmåga, skall vid skadevärderingen skälig hänsyn tas till detta.

Begränsningar

Vid skada på

- egendom vars *tekniska värde* är lägre än halva *nyanskaffningsvärdet* värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till egendomens *tekniska värde*
- motordrivna fordon (motorfordon, traktor, moterredskap och terrängmotorfordon och släpfordon till dessa samt skogsmaskin (till exempel processor eller fällare) värderas skadan alltid till högst egendomens tekniska värde
- för *byggnads- och montageverksamhet* avsedd maskin, panna, skjul och bod värderas skadan alltid till högst egendomens *tekniska värde*
- duk i plathall eller tält värderas skadan alltid till högst egendomens *tekniska värde*.

Speciella regler för lindningar (elektrisk utrustning)

Skada på lindningar – och p.g.a. uppkomna skador på plåtar – till elektrisk utrustning värderas till kostnaden för *återställandet*, dock högst till lindningarnas och plåtarnas *tekniska värde*.

Vid beräkningen av det *tekniska värdet* skall för

- elektriska motorer och generatorer med märkeffekt större än 100 kW
- transformatorer avsedda för in- eller utspänning högre än 12 kV

Avdrag för värdeminskning görs på lindningarnas och plåtarnas *nyanskaffningsvärde* (d.v.s. kostnaderna för ut- och inmontering, transport, material och arbete) med

- 5% per år för motorer
- 4% per år för generatorer
- 3% per år för transformatorer räknat från en tidpunkt som för
 - motorer börjar 10 år
 - generatorer och transformatorer börjar 15 år efter det att utrustningen togs i bruk som ny eller senast omlindades.

Avskrivningen är maximerad till 80%.

Om driftförhållandena är sådana, att värdeminskningen på lindningarna sker i en väsentligt snabbare takt än vad som ovan angivits, skall detta beaktas genom att procentsatsen ökas och tidpunkten för dess tillämpning tidigareläggs.

10.12 Arbeten och hjälpmedel som inte återställs

Återställs inte den skadade egendomen av försäkringstagaren inom 2 år eller återställs den för annans räkning, värderas skadan till skillnaden i egendomens ekonomiska värde omedelbart före och efter skadan.

11. SJÄVRISK

Vid varje skadetillfälle dras från det sammanlagda skadebeloppet, beräknat enligt 1.10 (Skadevärderingsregler) och 1.8 (Räddnings- och Rönjningskostnad), ett belopp som utgör den försäkrades självrisk.

Självrisk är ett prisbasbelopp. Avtal kan träffas om annan självrisk, som då anges i försäkringsbrevet.

12. RÄDDNINGS- OCH RÖJNINGSKOSTNAD

12.4.1 Räddningskostnad

I samband med skada som omfattas av försäkringen lämnas ersättning för kostnad för sådan åtgärd som det åligger försäkrad att vidtaga enligt 10.6 (Räddningsplikt) för avvärjande eller begränsning av ersättningsbar skada om åtgärden med hänsyn till omständigheterna varit skälig.

Ersättning lämnas även för egendomsskada genom att försäkrad egendom skadas, förkommer eller stjäls i samband med skälig räddningsåtgärd.

Undantag

Försäkringen ersätter inte kostnad

- för släckmedel
- den mån rätt till ersättning föreligger enligt lag eller särskild författning geller på grund av annan försäkring, garanti eller annat avtal.

Högsta ersättning

Vid förstärksförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och skada till försäkringsbeloppet. Vid helvärdesförsäkring betalas räddningskostnad även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

12.3.1 Röjningskostnad

I samband med skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för röjningskostnad (röjning, sanering, borttransport samt destruktion).

Högsta ersättning

Göta Lejons åtagande att betala röjningskostnader är, om inte annat avtalats, vid varje skada begränsat enligt följande:

- Ersättning för röjningskostnader vid förorening av eller annan inverkan på luft, mark, vattentäkt, sjö eller annat vattenområde eller på grundvatten är begränsad till 10 prisbasbelopp.
- Den sammanlagda ersättningen för skada och röjningskostnad, vad avser hjälpmedel, är begränsad till det sammanlagda värdet av skadade hjälpmedel, utökat med 10%.
- I övrigt är den sammanlagda ersättningen för röjningskostnader och egendomsskada begränsad till Göta Lejons sammanlagda försäkringsbelopp på skadestället * utökat med 10%. Denna utökning är dock begränsad till 50 prisbasbelopp.

* Med skadeställe avses här den fastighet enligt fastighetsregistret, där skada inträffat.

17. DEFINITIONER – FÖRKLARINGAR

Not: Objekttypen *pengar och värdehandlingar försäkras* inte enligt detta villkor.

Arbeten

Med *arbeten* avses

- egendom och arbetsprestationer ingående i försäkringstagarens avtalade åtaganden eller i utföranden i egen regi, till exempel, byggnader, anläggningar, installationer, montage, demontage och markarbeten samt material och varor avsedda att ingå häri.
- egendom av förbrukningskaraktär
- egendom och arbetsprestationer som beställare tillhandahåller.

Hjälpmedel

Med *hjälpmedel* avses egendom som erfordras för utförande av försäkringstagarens *arbeten*, såsom

- maskiner, verktyg, redskap, presenningar, formar, formluckor, ställningar
- skjul, bodar, containers, byggplatskontor, med utrustning och inhägnader.

Helvärdesförsäkring

Vid helvärdesförsäkring ersätts – med beaktande av skadevärderings- och ersättningsreglerna enligt 10 respektive 12, samt övriga villkorsbestämmelser – uppkommen egendomsskada intill försäkringsbeloppet. Föreligger inte full försäkring, tillämpas reglerna om underförsäkring såväl vid delskada som totalskada.

För att full försäkring skall föreligga vid helvärdesförsäkring skall försäkringsbeloppet för

- *arbeten* motsvara det högsta värdet av arbeten på ett och samma *arbetsområde* under det kommande försäkringsåret
- *hjälpmedel*, vid försäkringsårets början, motsvara *nyanskaffningsvärdet* för alla av försäkringstagaren ägda, hyrda, leasade, och lånade *hjälpmedel* som kan brukas på *arbetsområde*, oavsett dessa befinner sig på arbetsområde eller på den försäkrades ordinarie, permanenta arbetsplatser eller på annan plats (= premiegrundande belopp).

Underförsäkring

Underförsäkring föreligger vid helvärdesförsäkring vad avser

- arbeten då försäkringsbeloppet är för lågt i förhållande till det belopp som skall tas upp som försäkringsbelopp för arbeten
- hjälpmedel då försäkringsbeloppet är för lågt i förhållande till *nyanskaffningsvärdet*.

Påföljd av underförsäkring

Föreligger *underförsäkring* reduceras skadeersättningen proportionellt emot förhållandet mellan angivet försäkringsbelopp och det belopp som för *arbeten* respektive *hjälpmedel* skall upptas som försäkringsbelopp.

Vid räddnings- och röjningskostnader görs motsvarande reduktion vid underförsäkring.

Återställande

Återställande innebär för

- arbeten och hjälpmedel, reparation eller återanskaffande av egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

Nyanskaffningsvärde

Nyanskaffningsvärde vid viss tidpunkt innebär för

- *hjälpmedel* den kostnad som skulle ha uppkommit, om ny egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffats vid denna tidpunkt. I värdet skall inräknas alla kostnader som fordras för att egendomen skall kunna tas i bruk.

Tekniskt värde

Tekniskt värde vid viss tidpunkt är *nyanskaffningsvärdet* vid tidpunkten med avdrag för ålder, slitage och omodernitet.

Med avdrag för omodernitet avses även den värdeminskning som beror till exempel på minskad användbarhet, nya produkter och ny teknik.

Ekonomiskt värde

Med *ekonomiskt värde* avses egendomens marknadsvärde, det vill säga det sannolika priset för egendomen vid en normal försäljning, eller om marknadsvärdet inte kan fastställas, det värde som med beaktande av avkastningsförväxlingar och andra värdepåverkande faktorer, till exempel ålder, slitage, omodernitet, belägenhet eller användbarhet, sannolikt skulle utgöra marknadsvärdet på egendomen.

Arbetsområde

Med *arbetsområde* avses det område – samt därtill hörande tillfällig upplagsplats – som försäkrad disponerar vid utförande av entreprenad-, installations-, montage- eller reparationsarbete i samband med *byggnads- eller montageverksamhet*. Till *arbetsområde* räknas inte den försäkrades ordinarie, permanenta arbetsplatser, till exempel kontor, verkstäder, förråd, grustag eller stenkross.

Prisbasbelopp

Med *prisbasbelopp* avses här det belopp som fastställs enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade.

Byggherre

Med *byggherre* avses ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

Slutlig beställare

Med *slutlig beställare* avses den ägare eller brukare av anläggning för vars räkning entreprenad utförs.

Byggnadsverksamhet

Med *byggnadsverksamhet* avses husbyggnads- och anläggningsverksamhet, schaktning och andra grundarbeten. Till husbyggnadsverksamhet räknas även installation och montering av fast inredning och annat som är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden – exempelvis hiss och fläktsystem – och som enligt reglerna i kapitel 2 § 2 Jordabalken hör till byggnad. Hit räknas dock inte sådan verksamhet som är att hänföra till *montageverksamhet*.

Montageverksamhet

Med *montageverksamhet* avses montage eller installation av maskiner och annan utrustning för industriell verksamhet som tillförts fastighet som helt eller delvis inrättats för detta ändamål och som enligt reglerna i kapitel 2 § 3 Jordabalken hör till fastighet. Montage eller installation av maskiner och annan mekanisk eller elektrisk utrustning än sådan som avses i kap 2 § 2-3 Jordabalken hänförs också till *montageverksamhet*.

Godkänd låsenhet

Med *godkänd låsenhet* avses dörrlås med slutbleck eller hänglås med beslag vilka är godkända enligt gällande Sv. Stöldskyddsforeningens Säkerhetsguide.

Inkrypteringsskydd

Med *inkrypteringsskydd* avses skyddsanordning för öppning i omslutningsytor (vägg, golv och tak) som syftar till att försvåra för obehöriga att ta sig in genom öppningen, till exempel stålgaller.

Installation

Med *installation* avses system eller anordning med anslutna föremål, till exempel värmepanna, cirkulationspump, expansionskärl, värmeväxlare, kyl- eller frysanläggning, antennanläggning, hiss, ledningssystem för kallvatten, varmvatten, värme, avlopp, ventilation, gas, elektricitet eller liknande.

Kavitation

Kavitation innebär uppkomst av hålrum, blåsor, i hastigt strömmande vätska, när vätsketrycket lokalt sjunker till ett värde nära vätskans ångtryck vid ifrågavarande temperatur. De invid materialytan uppkomna hålrummen kan största samman under slagverkan, till exempel vid propellrar, vattenturbiner, rörförträngningar. Två huvudtyper av kavitationsangrepp kan särskiljas, nämligen

- kavitationserosion, varvid angreppet är enbart mekaniskt
- kavitationskorrosion, varvid angreppet utgörs av samtidig korrosion och kavitationserosion.

Konsortium

Lösare sammanslutning av personer eller företag – ofta i formen av enkelt bolag – med uppgift att genomföra en viss affärstransaktion eller ett gemensamt åtagande, till exempel vid uppförande av en större byggnad på entreprenad under viss tid, varvid sammanslutningen inte utgör en så kallad juridisk person.

Korrosion

Definieras av Tekniska Nomenklaturcentralen som “angrepp på material genom kemisk eller elektrokemisk reaktion med omgivande medium”. Kemisk *korrosion* förekommer i torr miljö, till exempel torra gaser eller i vattenfria organiska vätskor. I närvaro av vatten sker *korrosion* genom elektromagnetiska reaktioner.

Lönekostnad

Med *lönekostnad* avses

- för aktiebolag och ekonomiska föreningar den under senaste kalenderåret för samtliga anställda sammanlagda kostnaden för kontant bruttoersättning och värdet av skattepliktig naturaförmån (kost, bostad och bil) minskat med kostnadsavdrag – det vill säga summan av de månatliga redovisningar som under rubrik “Avgiftsunderlag A” i Riksskatteverkets blankett “Uppbördsdeklaration” lämnas till skattemyndigheten dock lägst 5 *prisbasbelopp*
- för övriga företag och enskilda näringsidkare dels *lönekostnaden* enligt ovan, dels det belopp (lön, arvode, etc) som varje i företaget sysselsatt delägare tagit ut ur rörelsen enligt senast lämnad självdeklaration, dock lägst 5 *prisbasbelopp* för varje delägare och år.

Premiegrundande årsomsättning

Med premiegrundande årsomsättning avses summan av P+E+BSU+K nedan.

- P: Under året fakturerad omsättning för försäkrade arbeten utförda på entreprenad (mot fast pris eller på löpande räkning) inklusive sådana arbeten för vilka försäkringstagaren varit underentreprenör samt värdet av sådan egendom och prestationer som beställaren tillfört *arbeten*. (Arbete som utförs i konsortier skall ingå här, se nedan).
- E: Under året för *arbeten* i egen regi nedlagda direkta kostnader (definierade enligt gängse skatteregler), ökade med indirekta kostnader.
- BSU: Under året fakturerad omsättning och/eller värde av byggledares och sidentreprenörs arbete, för vilket försäkringstagaren enligt avtal är skyldig att försäkra och som enligt särskilt avtal skall omfattas av försäkringen. Hit hänförs även omsättning och/eller värde av sådant underentreprenörsarbete som inte ingår i försäkringstagarens fakturerade omsättning men för vilket arbete försäkringstagaren har försäkringsskyldighet.
- K: Under året fakturerad omsättning avseende sådant arbete som utförts tillsammans med annat företag (konsortium) för vilket försäkringstagaren har försäkringsskyldighet om enligt avtal med Göta Lejon konsortiearbeten skall omfattas av försäkringen.

Ytbeläggning

Med *ytbeläggning* avses ytskikt eller beläggning, till exempel målning, tapetsering, beklädnad på ytter- och innerväggar samt golvbeläggning (även våtisolering).